

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/28/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314204429
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8314204429.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: W. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y.. armády XXXX/XX, I., zast. JUDr. Alenou Matýsovou, advokátkou so sídlom AK Mierová 4, Humenné, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Občianske združenie, Šafárikovo nám. 7, Bratislava, zast. JUDr. Bohdan Jakubis, advokát so sídlom AK Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 629,30 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 5C/134/2014-60 zo dňa 24.11.2014 a o späťvzátí návrhu na začatie konania jednohlasne takto

rozhodol:

N e p r i p ú š ť a späťvzatie návrhu na začatie konania.

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

Náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu.

Vyslovil, že žalovanej priznáva náhradu trov konania v sume 143,61 Eur, ktorú je žalobca povinný zaplatiť žalovanej na adresu právnej zástupkyne v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vyslovil, že vedľajšiemu účastníkovi konania priznáva náhradu trov konania v sume 95,76 Eur, ktoré je žalobca povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi konania na adresu právneho zástupcu v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 1 ods. 2; 2; 9 ods. 1, 2; 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, §§ 3 ods. 1; 39; 53 ods. 1 až 3, ods. 5; 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

Konštatoval, že v danej veci súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa 25.08.2010 uzatvorená zmluva, ktorou žalobca schválil žalovanej úver vo výške 1.500 Eur. Z tejto schválenej výšky úveru si žalobca ponechal odplatu vo výške 215,75 Eur za prevzatie záväzku poskytnúť žalovanej odklad splátok. V skutočnosti teda žalobca vyplatil žalovanej úver len vo výške 1.284,25 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť pravidelnými 42 mesačnými splátkami po 80,37 Eur, t.j. spolu sa zaviazala splatiť žalobcovi 3.375,54 Eur.

Ďalej mal súd prvého stupňa za preukázané, že uvedený úver bol žalovanej poskytnutý pri úroku 70,01% a RPMN 70,30%.

Súd prvého stupňa mal za to, že takto dojednaná výška úrokov vo výške 70,01% ročne je v nepomere v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov poskytovaných v obchodných bankách.

Podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk v percentách vypočítaných podľa Nariadenia (EC) G./XXXX N. bola priemerná úroková miera z úverov od 1 do 5 rokov v čase uzavretia zmluvy o úvere ku dňu 25.08.2010 v hodnote 11,76 % ročne.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že v tomto prípade je zrejmé, že predmetom konania je zaplatenie pohľadávky z poskytnutého úveru a jedná sa o spotrebiteľský právny vzťah. Pri spotrebiteľských právnych vzťahoch sa použije právna úprava, ktorá je výhodnejšia pre spotrebiteľa, a to bez ohľadu na to, či sa jedná o právny vzťah z Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, alebo iného zákona. Použitie práva výhodnejšieho pre spotrebiteľa vyplýva aj z nálezov, resp. z uznesenia Ústavného súdu SR z 19.06.2013, sp.zn. Ú. XXX/XXXX-XX.

Pri peňažných úveroch, resp. pôžičkách je samozrejmé, že sa poskytujú za odmenu, pričom touto odmenou je spravidla zmluvný, resp. dohodnutý úrok, ktorý vyjadruje odmenu za poskytnutý úver.

V tomto prípade predstavuje táto dohodnutá zmluvná odmena odplatu, ktorá v percentuálnom vyjadrení predstavuje celkovo výšku 70,01% ročne, a táto je niekoľkonásobne vyššia, ako obvyklá priemerná výška úrokov poskytovaných v obchodných bankách pri obdobných úveroch v danom období.

Z tohto dôvodu takéto dojednanie v zmluve o revolvingovom úvere a o zmluvných dojednaniach o takejto vysokej zmluvnej odmene považuje súd pre rozpor s dobrými mravmi za neplatné, pretože odmena je zjavne vyššia, ako bola priemerná úroková sadzba poskytovaná obchodnými bankami v uvedenom období.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 a ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka sa jedná v tejto časti o neplatný právny úkon a ide o absolútne neplatnosť, na ktorú súd prihliada ex offio.

V danom prípade sa nejedná o primeranú výšku odplaty (odmeny) za poskytnutie peňažnej istiny dlžníkovi a nejde o zhodnotenie, ktoré je obvyklé. Za neprimeranú, a preto odporujúcu dobrým mravom je taká výška odmeny, resp. úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, ktoré uplatňujú banky pri poskytovaní obdobných úverov alebo pôžičiek. Uvedený právny názor je v zhode aj s právnym názorom vyjadreným napríklad v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. XCdo/XX/XXXX.

Je v rozpore s dobrými mravmi, aby bol dlžníkovi, t.j. žalovanej schválený úver vo výške 1.500,- Eur a aby reálne do jej dispozície bol tento úver vyplatený len vo výške 1.284,25 Eur z dôvodu, že v celkovej výške schváleného úveru je započítaná aj odmena veriteľa vo výške 215,75 Eur za to, že žalobca prevzal na seba záväzok poskytnúť žalovanej odklad splátok.

Taktiež súd považuje za v rozpore s dobrými mravmi dohodnúť si úrok z úveru vo výške 70,01% ročne, ktorý v danej veci predstavoval sumu 2.091,29 Eur. Zo strany žalobcu sa v tomto prípade jedná až o úžernícke praktiky, ktoré nemá možnosť dlžník ako spotrebiteľ ovplyvniť, pretože tento postup je v zmluve už vopred pripravený na predtlačení formulároch - tlačivách a dopisujú sa len konkrétne čísla, resp. údaje. Podľa dojednaní si pritom veriteľ-žalobca hneď pri poskytnutí úveru, revolvingu vyplatí svoju odmenu a poplatok akýmsi započítaním.

Reálne bola žalovanej vyplatená suma 1.284,25 Eur, avšak žalovaná už posplácala a vrátila žalobcovi ako veriteľovi sumu 2.746,24 Eur, a to len do začatia konania na súde. Súd mal za preukázané, že po začatí konania na súde žalovaná uhradila žalobcovi ďalších 519,30 Eur (dňa 20.11.2013 sumu 30,- Eur, dňa 16.01.2014 sumu 100,- Eur, dňa 26.02.2014 sumu 50,- Eur, dňa 28.03.2014 sumu 100,- Eur, dňa 29.04.2014 sumu 100,- Eur, dňa 27.06.2014 sumu 80,- Eur a dňa 12.09.2014 sumu 59,30 Eur).

Spolu teda žalovaná vyplatila žalobcovi viac, ako jej bolo reálne poskytnuté. Na strane žalovanej nedošlo ani k bezdôvodnému obohateniu podľa ustanovenia §451 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže zaplatila viac ako reálne od žalobcu dostala.

Podľa ustanovení § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka ide o absolútne neplatnosť právneho úkonu v časti o dojednanom úroku pre rozpor s dobrými mravmi a keďže na strane žalovanej nedošlo ani k bezdôvodnému obohateniu, súd žalobu zamietol v celom rozsahu, a to aj vrátane úroku z omeškania.

Poskytnutý úver zo strany žalobcu sa považuje za bezúročný aj bez poplatkov aj z iného dôvodu. Zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou a podriaďuje sa režimu zák. č. 129/2010 Z.z. V zmluve absentujú údaje požadované v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f) a k), t.j. termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ako aj údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Jedná sa o obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých absencia spôsobuje, že úver je bezúročný a bez poplatkov (§11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z.). Údaj o konečnej splatnosti úveru nemožno vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. Nie je postačujúce, že uvedený údaj je uvedený v liste označenej ako oznámenie veriteľa o schválení úveru. Predmetná listina nie je zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Aj na základe uvedeného úver poskytnutý žalovanej je bezúročný a bez poplatkov.

Súd prvého stupňa považoval za nedôvodnú žalobu aj v časti požadovanej zmluvnej pokuty, ktorá mala byť dohodnutá v čl. 14.1. Zmluvných dojednaní dôvodiac, že žalobca svoje právo v danej veci odvíja od zmluvy, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Navyše zmluvná pokuta mala byť písomne dojednaná ani nie v zmluve o spotrebiteľských úveroch, ale v osobitných zmluvných dojednaniach, ktoré sú predtlačené, a ktorých obsah žalovaná ovplyvniť vôbec nemohla. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľkou osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní. Žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľka, pretože pri uzatváraní zmlúv nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah.

Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaná nemala možnosť podstatným spôsobom obsah predmetných zmlúv ovplyvniť. Žalovaná ako spotrebiteľka si zmluvnú pokutu osobitne nevyjednávala vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohla len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam.

Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých

podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy.

Ak teda odvodzuje žalobca ako dodávateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu zo zmluvnej podmienky, ktorá nebola individuálne dohodnutá (§ 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka) a teda takej, ktorá sa považuje za neplatnú (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), nemožno žalobcovi priznať plnenie z takejto neplatne dojednanej zmluvnej podmienky.

Preto súd prvého stupňa žalobu zamietol aj v časti žalobcom požadovanej zmluvnej pokuty.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ustanovenia §142 ods. 1 O.s.p.

Konštatoval, že v danej bola v konaní úspešná v plnom rozsahu žalovaná, preto jej patrí náhrada trov konania. Jej trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 143,61 Eur (3x hlavný úkon po 39,83 Eur - 1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. vyjadrenie vo veci samej zo dňa 22. 10. 2014, 3. zastupovanie na pojednávaní dňa 24.11.2014 + 3x paušál po 8,04 Eur), vypočítaných podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. a tak, ako si ich uplatnila právna zástupkyňa žalovanej.

Súd prvého stupňa priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane žalovanej.

Konštatoval, že procesné postavenie vedľajšieho účastníka sa odvodzuje od procesného postavenia účastníka, na strane ktorého vystupuje. Keďže v konaní úspešnej žalovanej patrí náhrada trov konania, preto táto náhrada trov konania patrí aj vedľajšiemu účastníkovi, vystupujúcemu na strane žalovanej. Jeho trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 95,76 Eur (2x hlavný úkon po 39,84 Eur - 1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. vyjadrenie vo veci samej + 2krát paušál po 8,04 Eur), vypočítaných podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že vo veci rozhodol rozsudkom na pojednávaní dňa 24.11.2014 o 8,45 hod. V súlade s ustanovením § 156 ods. 4 O.s.p. je vyhlásením rozsudkom viazaný.

Žalobca dňa 21.11.2014 doručil prvostupňovému súdu faxom podanie označené ako späťvzatie návrhu žaloby. Toto podanie nebolo do 3 dní doplnené písomne a ani ústne do zápisnice, aj keď dňa 24.11.2014 vo veci bolo nariadené riadne pojednávanie. Preto nebolo možné na toto podanie prihliadať a priznať mu procesné následky (§ 42 ods. 1 O.s.p.).

Až dňa 26.11.2014 bolo doručené prvostupňovému súdu podanie s názvom späťvzatie návrhu žaloby totožné s faxovým podaním, v origináli.

Proti rozsudku, a to proti výroku o trovách vedľajšieho účastníka, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

V odvolaní uviedol, že ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce podmienky a predpoklady, za ktorých sa priznáva náhradu trov konania, upravuje procesnú podmienku, ktorou je okrem zásady úspechu to, že musí ísť o účelne vynaložené trovy konania, čo vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1. Súd prvého stupňa sa nezaoberal účelnosťou trov vedľajšieho účastníka, a to za situácie, kedy je súdu z jeho úradnej činnosti známa činnosť tzv. združení vystupujúcich na ochranu spotrebiteľa. Vedľajší účastník sa deklaruje ako združenie založené na ochranu spotrebiteľa a prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za tým účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu. V tomto prípade bol účastník priamo zastúpený právnym zástupcom. Samotná účasť vedľajšieho účastníka z hľadiska rozhodovania o náhrade trov konania nebola nutná v tom smere, kedy by náklady zastúpenia vedľajšieho účastníka mali charakter účelných a nevyhnutných. Súd nemal priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia, a to aj vzhľadom na to, že združenie má možnosť využívať podporu ministerstva s poukazom na predmet jeho činnosti.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd zmenil ním napadnutý výrok rozsudku tak, že vedľajšiemu účastníkovi neprizná nárok na náhradu trov právneho zastúpenia.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník aj keď na tento úkon nebol súdom vyzvaný. Vo vyjadrení uviedol, že žalobca využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera vedľajšiemu účastníkovi. Takáto úvaha je v priamom rozpore s čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Podľa argumentácie žalobcu by tak ani jemu v prípade plného úspechu nemala byť priznaná náhrada trov konania, nakoľko ide o veľkú spoločnosť skupujúcu pohľadávky, ktorá má dostatočné finančné zázemie, bohatý pracovný aparát, v rámci ktorého zamestnáva ľudí s právnickým vzdelaním, preto nie je nevyhnutné, aby sa žalobca dal zastúpiť advokátskou kanceláriou. Trovy vedľajšieho účastníka nie sú neúčelnými trovami. Žalobca dlhodobo uplatňuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi. Trovy právneho zastúpenia si vedľajší účastník hradí samostatne, nezaťažuje nimi žalobcu ani žalovaného a ich náhradu dosiahne len v prípade, že žalobca bude v konaní neúspešný. To je potrebné považovať za súčasť rizika, s ktorým žalobca pri súdnom uplatnení musí kalkulovať. Pokiaľ žalobca bude uplatňovať pohľadávky, na ktoré má nárok, nedôjde k náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi. Nedá sa stotožniť s argumentáciou žalobcu, že vedľajší účastník je inštitúciou zriadenou na ochranu spotrebiteľa. Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Občiansky súdny poriadok umožňuje každému účastníkovi dať sa v konaní zastúpiť zástupcom, ktorého si zvolí a takýmto zástupcom môže byť aj advokát.

Na základe uvedeného vedľajší účastník žiadal, aby odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil a priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania celkom vo výške 96,46 Eur.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O.s.p. na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a vo vzťahu k späťvzatiu návrhu na začatie konania neboli splnené zákonné podmienky.

Odvolaním neboli napadnuté výroky o zamietnutí žaloby a o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou, preto sa rozsudok stal v tejto časti právoplatným (§ 206 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Skôr než sa odvolací súd zaoberal vecnou správnosťou rozsudku v jeho napadnutej časti, zo spisu zistil, že žalobca faxovým podaním zo dňa 21.11.2014, doručeným súdu prvého stupňa dňa 21.11.2014 oznámil, že na podanom návrhu ďalej netrvá a berie ho späť. Podanie nedoplnil predložením originálu do 3 dní, preto súd na toto neprihliadal.

Späťvzatie žaloby bolo prvostupňovému súdu doručenie riadne dňa 26.11.2014.

Odvolačný súd doručil späťvzatie žalobného návrhu právnej zástupkyňi žalovanej a právneho zástupcovi vedľajšieho účastníka s výzvou, aby v lehote 3 dní odvolaciemu súdu písomne podľa ustanovenia § 208 Občianskeho súdneho poriadku oznámili, či so späťvzatím návrhu súhlasia.

Zároveň odvolací súd doručil právnej zástupkyňi žalovanej odvolanie žalobcu a vyzval právnu zástupkyňu žalobcu, aby odvolaciemu súdu v lehote 3 dní oznámila, či na trvá na odvolaní zo dňa 31.12.2014 s poukazom na späťvzatie návrhu zo dňa 21.11.2014.

Žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne k výzve odvolacieho súdu, aby sa vyjadrila k späťvzatiu návrhu, v písomnom podaní zo dňa 12.02.2015, doručenom odvolaciemu súdu dňa 17.02.2015 oznámila, že nesúhlasí so späťvzatím návrhu v tomto štádiu konania. Vo veci už bolo rozhodnuté prvostupňovým súdom, preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok zo dňa 24.11.2014 potvrdil ako zákonný a vecne správny vo výrokoch týkajúcich sa bezprostredne žalovanej. Odvolanie žalobcu sa v podstate netýka žalovanej. Týka sa iba trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi konania. Rozhodovanie o trovách konania pre vedľajšieho účastníka ponecháva na rozhodnutí odvolacieho súdu.

Vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu k výzve súdu, aby sa vyjadril k späťvzatiu návrhu, v písomnom podaní zo dňa 04.03.2015, doručenom odvolaciemu súdu dňa 06.03.2015 oznámil, že so späťvzatím návrhu súhlasí. Nakoľko žalobca zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, nezbavuje ho to povinnosti nahradiť druhej strane trovy konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p. Vedľajší účastník žiadal, aby odvolací súd konanie zastavil a zaviazal žalobcu nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, celkom vo výške 144,69 Eur.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje:

Podľa ustanovenia § 208 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

V konaní pred súdom prvého stupňa môže účastník vziať návrh späť (§ 96) dovtedy, kým sa nezačne vyhlasovať rozsudok. Ak účastník vezme späť návrh v celom rozsahu bez podania opravného prostriedku, avšak v lehote na jeho podanie alebo v priebehu odvolacieho konania, koná odvolací súd podľa ustanovenia § 208 O.s.p.

Účinnosť dispozičného úkonu späťvzatia návrhu (žaloby) v celom rozsahu závisí od súhlasu druhého účastníka konania. Súhlas (nesúhlas) sa prejavuje písomne alebo ústne do zápisnice pred súdom.

Odvolačný súd pripustí späťvzatie žaloby, ak došlo k procesne účinnému úkonu o späťvzati, ako aj (kumulatívne) k procesne účinnému udeleniu súhlasu.

Ak tieto dva vyššie uvedené predpoklady nie sú splnené, odvolací súd rozhodne tak, že späťvzatie nepripustí a vo veci pokračuje súd prvého stupňa, ktorý už vyhlásil rozsudok, proti ktorému sa nepodal odvolanie, alebo vo veci pokračuje odvolací súd.

V danom prípade žalovaná nesúhlasila so späťvzatím návrhu na začatie konania, čo výslovne uviedla vo výzve odvolacieho súdu na vyjadrenie sa k späťvzatiu návrhu.

Preto odvolací súd v súlade s citovaným ustanovením § 208 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku späťvzatie návrhu na začatie konania nepripustil.

Odvolací súd zároveň konštatuje, že odpoveď právnej zástupkyne žalobcu na výzvu, aby sa vyjadrila, či vzhľadom na späťvzatie návrhu trvá na podanom odvolaní, bola odvolaciemu súdu doručená až dňa 16.03.2015, aj keď právna zástupkyňa mala uvedené oznámiť do 3 dní. Vzhľadom na deň prevzatia výzvy (12.02.2015) bola právna zástupkyňa žalobcu povinná oznámiť žiadané do 15.02.2015.

Keďže z dôvodov uvedených vyššie neboli splnené zákonné podmienky na zastavenie konania pre späťvzatie žaloby, odvolací súd bol povinný zaoberať sa odvolaním žalobcu proti výroku o trovách vedľajšieho účastníka a o tomto odvolaní rozhodnúť.

Vo vzťahu k napadnutému výroku o trovách vedľajšieho účastníka odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými a k odvolacím námietkam žalobcu len na doplnenie udáva:

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 1 až 4 Občianskeho súdneho poriadku).

Združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Občianske združenie, Bratislava vystupovalo v konaní ako vedľajší účastník na strane žalovanej a v súvislosti s konaním si uplatnilo náhradu jemu vzniknutých trov, a to na právnom zastúpení. Žalobca proti vstupu uvedeného vedľajšieho účastníka do konania nenamietal.

Žalovaná bola v konaní plne úspešná a jej úspech zdieľa aj vedľajší účastník. Preto podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. je trovy konania povinný úspešným účastníkom nahradiť neúspešný žalobca.

Trovy konania si uplatnili žalovaná aj vedľajší účastník na strane žalovanej. Preto je správne, ak ich súd prvého stupňa žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi priznal. Niet pochyb o tom, že vedľajší účastník poskytol žalovanej kvalifikovanú ochranu v predmetnom spore, preto mu prináleží odmena.

K dôvodom, pre ktoré vzniká vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania, odvolací súd uvádza, že nie je možné odoprieť vedľajšiemu účastníkovi právo dať sa zastúpiť advokátom.

Vo svetle uvedeného nemôžu obstať odvolacie námietky žalobcu týkajúce sa účelu vedľajšieho účastníka ako združenia na ochranu spotrebiteľov.

Uvedená okolnosť nemôže byť dôvodom na porušenie práva garantovaného v článku 47 ods. 2 Ústavy SR, dať sa v súdnom konaní zastúpiť advokátom.

Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ustanovenia § 93 O.s.p.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom, a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podľa ustanovenia § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní si vedľajší účastník uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania celkom vo výške 96,46 Eur.

Zo spisu vyplýva, že odvolanie žalobcu proti rozsudku bolo právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka JUDr. Bohdanovi Jakubisovi zaslané prvostupňovým súdom bez toho, aby bol vedľajší účastník vyzvaný na vyjadrenie k predmetnému odvolaniu, keďže odvolanie nesmerovalo proti rozhodnutiu vo veci samej (§ 209a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Aj keď sa vedľajší účastník k odvolaniu žalobcu prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril, tento úkon nemožno považovať za účelne vynaložený vzhľadom na to, že na takýto úkon nebol vedľajší účastník súdom vyzvaný.

Preto o trovách vedľajšieho účastníka rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. s použitím ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ by trovy vedľajšieho účastníka boli účelné, boli by mu ako úspešnému účastníkovi v odvolacom konaní priznané. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd tieto trovy vedľajšieho účastníka v odvolacom konaní nepovažoval za účelné, ich náhradu napriek úspechu v odvolacom konaní mu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.